

de Paaskaars...

tekens dichtbij bekeken

De vlam:

'licht van Christus', symbool van licht dat de duisternis van de doodbrengende zonde verdrijft. Christus' licht is eeuwig licht: daarom brandt de Paaskaars bij een avondwake en een uitvaart als symbool van eeuwig leven.

De Paaskaars brandt ook bij het doopsel: we vragen om geloof in verrijzenis en opstanding. Het doopsel is óók een krachtig getuigenis van de geloofsbelijdenis.

Het is dan ook de vlam van het vuur van ons geloof: in de Drie-Eenheid, verrijzenis en eeuwig leven.

De 'alpha' en de 'omega':

rsp. de eerste en laatste letter uit het Griekse alfabet. In het boek van de Openbaringen zegt Christus:

"Ik ben de Alpha en de Omega, de eerste en de laatste, de oorsprong en het einde."

Deze letters hebben alles met 'tijd' van doen:

- symbool van verzezen Christus, vlakbij het kruis met de wierooknagels...: voor ons een keerpunt in de tijd
- symbool van Gods eeuwige aanwezigheid: als Schepper aan het begin van de wereld,
- alpha en omega omgeven de gehele afbeelding op de kaars: het Paasgebeuren staat in het centrum, omgeven door begin en einde, eerste en laatste... niet voor niets dus symbool van eeuwig leven, tijd-loosheid...

Het kruis en de 5 'nagels'

Het kruis is het teken van de offerdood en overwinning op de dood door Christus. Het is ook:

- een symbool van de Drie-Eenheid (Vader, Zoon, H.Geest). Met ons 'amen', spreken we ons geloof daarin uit.
- het teken dat alle christenen ter wereld verbindt. Omdat Christus- het Offerlam- door het kruis de overwinning behaalt, staat het Lam dan ook vaak in het hart van het kruis afgebeeld.

De vijf 'nagels' in het kruis stellen de wonden van Christus voor: in zijn zijde/hart, voeten (tesamen), beide armen. en de wonden van de doornenkroon. De 'nagels' zijn gemaakt van wierook...en als zodanig brengen ze eer aan het kruis. In de Paaswake worden die wierooknagels op het kruis aangebracht.

Symbolische tekens

Vaak komt op een paaskaars de afbeelding van een lam voor. En dat heeft zo zijn eigen symbolische betekenis.

Het Lam van God (Lam Gods) dat de dood, en daarmee de zonde, overwint. Christus' offerdood

aan het kruis bracht die overwinning. Het lam is symbool van het Nieuwe Verbond.

Een lam is onschuldig en nederig...en daarmee is de afbeelding ook een symbool voor Christus' onschuld en nederigheid.

Bovendien legt het geofferde lam een band met het joodse Paasfeest (Pesach) waarbij de uittocht uit Egypte wordt herdacht. En dát is weer een teken dat God zijn Oude Verbond met zijn volk (de Israëlieten) gestand doet.

Christus geeft zijn volgelingen en zijn Kerk een nieuw verbond: van vergeving, barmhartigheid, verrijzenis en eeuwig leven.

In de Paaswake worden dan ook teksten uit het Oude Testament gelezen die de doortocht naar nieuw leven als thema hebben. Het lam is symbool in het Oude Verbond en het Lam, Christus, is hét symbool van het Nieuwe Verbond.

De vis

is een heel oud christelijk symbool. Het griekse woord voor 'vis is: 'ichthus' en dat staat voor: Jezus Christus Zoon van God, Verlosser'. Het visje was daarom een herkenningsteken voor de eerste-verdrukte en opgejaagde- christenen.

Nu kom je het visje ook nog tegen: als symbooltje op een auto, dat zeggen wil: 'Hier is een christen onderweg...'

Vijf broden en twee vissen...

Christus voedde duizenden mensen met slechts vijf broden en twee vissen...door het brood te zegenen, te breken en te delen. Hij voedde allen en er was een overvloed aan overschot...

Ook dit is een symbool voor Christus.

Kleuren spreken ook een taal...

Rood

staat voor het geofferde bloed én je kunt het zien als een opgaande zon: nieuw leven, nieuw licht voor de wereld. Bovendien werd Christus' bloed éénmaal geofferd, zodat de hele mensheid, tot in eeuwigheid (oneindig) verlost zou zijn. Vandaar dus ook weer de cirkel.

Rood is bovendien de kleur van de liefde: Christus gééft zichzelf uit liefde. De liefde verbindt Hem met Vader en heilige Geest.

De kleur blauw kan zowel symbool zijn van de hemel als van het doopwater...

Groen is de kleur van leven, van het geschapene dus.

Bovendien is groen de kleur van de hoop: de hele christenheid heeft haar hoop gericht op het lijdensoffer van Christus.

Het jaartal:

Christus staat in het centrum van de tijd...bij Hem is het eeuwig NU. Daarom kan Hij ook actueel aanwezig zijn in iedere H.Mis. Met het lijdensoffer van Christus begint een nieuwe tijd- en ook dit jaar herdenken we dat opnieuw, daarbij onze geloofsbelijdenis en doopbeloften uitsprekend.

Christus is het keerpunt! Vandaar het jaartal onderaan op de paaskaars.

Tot slot:

- De 'alpha en omega', omvatten de centrale afbeelding met zijn symboliek en plaatsen die letterlijk in het centrum van de aandacht de Paaskaars als geheel is het symbool van de verrezen Christus
- én (dus) van de voltooiing van Gods heilsplan
- in het missaal is voorgeschreven welke symbolische tekens op de Paaskaars aanwezig moeten zijn...(alpha, omega, Christussymbool, jaartal, wierooknagels)
- in de Paaswake wordt de Paaskaars plechtig de kerk binnen gedragen. Dat zij het licht van Christus is, wordt (3x) gezongen meegedeeld (Lumen Christi), waarna het licht van Christus wordt bezongen (in het Exsultet). De kaars speelt in de liturgie van de Paaswake een belangrijke rol.
- Ook bij de wijding van het doopwater krijgt zij haar aandeel, wanneer de onderkant van de kaars 3x in het water wordt gedompeld: het huwelijk tussen Levenslicht en het water waarin ons oude leven sterft: water dat levenbrengend is...
- de Paaskaars brandt iedere H.Mis volgend op de Paaswake t/m de H.Mis op Pinksteren. Daarna brandt ze bij doopsels, huwelijken en uitvaarten en de belangrijke kerkelijke feesten als Kerstmis.